

מתיקות השבת

יו"ל ע"י ישיבת חיים של תורה - לובלין/ פעיד"ק ירושלים ת"ו | בראשות הגאון רבי מנחם ברוך יאווע שליט"א תלמידו של מרן פוסק הדור בעל 'שבט הלוי' זצוק"ל

משיחותיו של מורינו ראש הישיבה שליט"א

קנאותו המסותרית של פנחס

"פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן השיב את חמתו... הנני נותן לו את בריתי שלום". לכאורה קשה, מדוע לפנחס, שהרג בקנאותו רק חוטא אחד, נתן הקב"ה שלום וברית כהנת עולם לו ולזרעו אחריו, ואלו למשה רבנו שהרג בקנאתו שלשת אלפים חוטאים שחטאו בעגל ובגלוי עריות - לא נתנה כהנת עולם, ובניו לא המשיכו בדרך? אלא שהיתה מעלה בקנאותו של פנחס מה שלא היה בקנאותו של משה, והנה כשנתבונן נבין שחטאו העקרי של זמרי בן סלוא היה שבזה את משה רבנו, כמו שאומרת הגמרא (סנהדרין פב.) שהוא נגש אל משה רבנו ואמר לו מדינית זו אסורה או מתרת? ואם לאו, בת יתרו מי התירה לך? שמדברים אלו נכר שהוא לא רצה להתבנות בעיני אחיו ולהנשא למדינית, אלא ששקר רצונו היה לכזות את משה רבנו.

עקירת התורה

ועוד שמשה יכול היה להשיב לזמרי תשובה; שהוא נשא את בת יתרו קדם מתן תורה, וקעת כבר נתקבלה התורה ואסור לנשא מדינית בלי לגררה, ומכך שמשה לא הסביר לו זאת, מוכח שהוא הבין וראה שזמרי רק רוצה לזלזל בו ואינו רוצה לשמע שום תשובה. וזה זמרי עמד לבטל את ההערכה שבפעם ישראל כלפי משה רעיא מהימנא, שבקדשתו למד את עם ישראל להתקדש ולהתרחק מהעמים השמאים והשפלים.

כל יום וכל שבת הם פרשת בלק!?

חז"ל (סנהדרין פב.) מלמדים אותנו שזמרי בן סלוא נכשל בחטאו, על ידי עצת בלק ובלעם, ובזה גרמו למוותם של עשרים וארבע אלף מישראל. ולכן ראוי לנו להכיר טובה לקב"ה שהצלינו

מתיקות הלינים

פרנסה מתוקה

ספר לי אבי שיחיה, מעשה שארע עמו בתחלת דרכו בחזרה בתשובה לפני כשלושים שנה:

באותם ימים היה לו עסק של שלטים - להכין שלטים לחניות ולמוסדות, והימים היו ימי מיתון, כלומר שאין מספיק עבודה בשוק, וגם הוא סבל מאותו מיתון שפשוט לא באו אליו לקוחות להזמנת שלטים. ועקב כך מצבו בפרנסה היה קשה.

יום אחד הוא מקבל טלפון מבצל מסעדה בתל אביב שמבקש שלט ענק למסעדה שלו, וקרא לאבי שיבא לראות את המקום כדי לתכנן את העמדת השלט.

אבי שמח מאד על הבשורה, כי כפי המשתמע מדבר בעסקה של כמה אלפי שקלים, שבדאי היה נצרך להם באותם ימים. והנה, כשאבי הגיע לשם, גילה להפתעתו שהמסעדה המדוברת מוכרת לא פחות ולא יותר... דבר אחר!

אבי נתקף בהלם וחשב: מה אעשה, הרי רק להכנס למקום שכזה זהו חלול ה' - שיצאו אדם עם כפה וזקן ויכנס לכה מקום, ועוד, שאם אעשה שלט, אחשב למסיע ביד יעובדי עברה, הן לבעל העסק והן ללקוחות שיבואו בעקבות השלט.

מצד שני, המצב בבית דחוק וזקוקים לכסף, מה עושים? הוא החליט להתקשר לרבו ולשאל אותו.

הרב, שידע את נסיונו הגדול של אבי שפרנסתו היתה דחוקה מאד בעוד שהוא עומד רק בתחלת דרכו בחזרה בתשובה, ענה לו: אני מבין את מצבך הקשה זהו בודאי נסיון גדול ומפתה, אבל דע לך שהפרנסה היא רק מן השמים, ואמנם אנו צריכים לעשות השתדלות אבל אין בך בהכרח שמונחים באסור.

הנסיון היה קשה לאבי ביותר, אך הוא הרבה בדעתו כמה דקות והחליט וגמר אומר שהוא מבטל את העסקה, הוא חזר למשך המעשה בעמוד ד'

שלמות על שלמות

וקרח היה עדיף מזמרי, כי הוא לא בא ממחלוקתו על משה לצאת מכלל ישראל, אבל זמרי שטען על משה שבכך שנסא את בת יתרו, הוא עצמו יצא מכלל ישראל חלילה, עמד ונשא את המדינית. ומקנאה זו של פנחס עמד והרג את זמרי וזה בטל את עצת בלק ובלעם שהכניסו ארס של זלזול במשה רבנו שמכך האדם בא לכל השמאות.

והקב"ה שמח מאד בקנאותו של פנחס, ונתן לו על כך בריית שלום, שהשלום מורה על שלמות, בזכות שגרם שלמות בעם ישראל שלא תעקר מהם התורה, וקבל גם בריית כהנת עולם לו ולזרעו אחריו, שהיא עבודת הקדש - בזכות ששמר על קדשת דורות עם ישראל שלא יתבוללו בין האמות.

קללותיהם ועצותיהם הרעות - לא היה נשאר שריד ופליט מישראל חלילה.

חז"ל (ברכות יב) אומרים, שבקשו לקבע את פְּרֵשֶׁת בְּלֶק לאומרה בכל יום בקר וערב בקריאת שמע, וצריך להבין, מה מיוחד בפְּרֵשֶׁת זו שבקשו לאומרה פעמים בכל יום? אלא הנהגה הנמארת (נהגה ל) אומרת, שבתשעת הימים העבר זוכה ולומד את כל התורה כלה מפי המלאך, ורואה מסוף העולם ועד סופו, כי הקב"ה נותן לעבר דעת גדולה ומראה לו את כל החסד העצום שהוא עושה עמו.

מתקוות יונה הנביא

ישם הוא רואה את כל התפתחות גופו שהוא 'עולמו' הפרטי, ורואה את חסד המזון שה' נותן לו באופן נפלא, והוא רואה בזה את פְּרֵשֶׁת בְּרֵאשִׁית הַמַּדְבָּר מברית העולם, וזה את הצלת נח ממי המבול, ומתקים בו "מעמקים קראתיך", שזועק דברי הלל ושבח לה'. כמו שנאמר אצל יונה הנביא: "מבטן שאול שועתי", שבשעה הוליד אותו בים וקרא לו את פלאי ה' (פסוקים בדרש), זעק יונה ממעי הנהגה שירה והלל לשמו הגדול. וכמו כן העבר דומה ליונה הנביא בכך שבשם שיונה בצאתו ממעי הנהגה הכריז לאנשי נינוה דברים שגרמו להם להכניע לפני ה' ויתברך כן אמרו חז"ל (נהגה ש) שהעבר נשבע טרם צאתו לאויר העולם שיהיה עבד הכנוע לה' ויתברך.

ובצאתו לאויר העולם המלאך סותר על פיו כדי שישפח את כל מה שלמד וראה, ויש להבין, מדוע צריך לסתר לו בפיו, הרי לכאורה בלאו הכי הוא לא אמור לזכר את מה שלמד

וראה בירחים אלו? אלא שאחרי שהגיד זכה לגלות את כל התורה כלה, המלאך סותר לו בפיו כדי ללמדו דבר אחד חשוב מאד - שעליו לסגור את פיו, שאף על פי שהוא נעשה 'מבין' גדול אחרי כל מה שלמד, לא ישאל שאלות ותמיחות על הבריות ועל הנהגת ה'.

חלום כל היום...

כי בפה יש כח עצום, וצריך להשתמש בו לטובה ולהזהר מלקנטר ומלקלל את החבר חלילה. ולכן רצו חז"ל לקבע לקרא את פְּרֵשֶׁת בְּלֶק בכל יום - כי ממנה למדים כמה כח יש בפה שאפלו גוי שמקלל יש השפעה לקללתו, וממנה אנו למדים כמה עלינו להזהר שלא לפגע בשום יהודי בפנינו כי הפגיעה בוולת מסכנת כּאֵשׁ, אלא ראוי תמיד לברך את הבריות, ובכל זאת לא קבעו לקרותה 'מפני טרח צבור', שפיון שהצבור ילאה מאריכות הפסוקים, לא יכונה בזה ויכבד אין בזה תועלת.

מלחמת פיות

והקב"ה נתן לנו את מתנת ה'ברכת כהנים' בכל יום, שכשם שהיא הופכת את החלומות הרעים לטובה, כך היא הופכת את כל הקללות שקללו אותנו לברכות. כי באמת כל המתרחש עמנו במשך היום גם הוא דומה לחלום, שיש אנשים שבשוראים מארע מסים הם זועפים מך כמו מחלים רע, ומיד מאחלים דברים רעים לחבריהם. וכשאו שמעיים ברכת כהנים וברכת 'שים שלום' עלינו לכוון שכל הקללות יתהפכו לברכות, וכן להתרגל לברך תמיד את עצמנו ואת הבריות, שבזה אנו לוחמים בפנינו בקללות שהוציאו אחרים מפיהם והופכים אותם לברכות.

מוצרי לרונה

וכן כשקורה איוה מקרה, וכשראינו איוה דבר מסים שארע, יש לתרגם זאת מיד לטובה ולברכה. וכמו שמצינו (שם נב) כבר הדיא שתרגם את החלומות של אבי וברא לפי רצונו, וכך התקיים. וכשם שיש לתרגם לטובה כל מארע שרואה, כמו כן גם כּאֵשׁ בני ביתו או חבירו עשו לו איוה דבר הנוגד את רצונו יתרגם ויצוי בלבו את הדבר לטובה, מתוך התחשבות בוולת והטיה לכף זכות, שבגודאי אף אחד לא מתכונן לצער ולהרע לו, וכוה הוא נדבק בדרכי ה' שהוא "צורנו צור חיינו" - שמציר את חיינו לטובה.

ומעשה שאני עד אליו: באדם שרכש דירה, והקבלן הציע לו לקנות חלק נוסף הסמוך לדירתו - שעל ידה יכפיל את גדל הדירה שרכש, אלא שאחרים יצעו לו שלא לקנות את החלק הזה. ולאחר מכן הוא הבין שזו הייתה עצה שאינה הגונה, ומחמת עצה זו הכרח לגדל את משפחתו בברכת הילדים בדירה קטנה מאד, אבל הוא לא התרעם והאמין שהדבר נעשה מן השמים ולטובה, והנה לאחר מספר שנים הקב"ה חנן אותו בדירה גדולה ורחבת ידיים.

מתכון להצלחה

וזהו נסיון שיש לאדם, כשרואה הפסד שנעשה לו או לחלופין כשרואה את הצלחת חברו שהרויח דירה, הרי שאז הוא מתנסה בקנאה וצרות עין. אבל החכם מבין שבאותה עת בירו לזכות גם כן להצליח ולהרויח רוח הודומה לזה שרואה בחברו - אם רק יברך את חברו המאשר וירצה בטובתו, כי 'כל המתפלל על חברו הוא נענה תחלה'.

בלק מלמד אהבת ה'?

את בלק לעמד על העולה כדי לא להסית דעת מכוונתיו להרע לישראל.

ובכל זה חשבו לשכנע את ה' נגד עם ישראל, וה' מאהבתו אלינו מנע מהם להזיק לנו, כמו שכתוב בתורה: "ולא אבה ה' אלקיך לשמע אל בלעם ויהפך ה' אלקיך לך את הקללה לברכה כי אהבה ה' אלקיך". וזהו הקשר בין פְּרֵשֶׁת בְּלֶק לקריאת שמע, שבשוראים בפרשת בלק את אהבת ה' אלינו, אנו יכולים לקים את מצות "ואהבת את ה'" שנאמרה בקריאת שמע.

כדי לפעל קללה ח"ו, שהקריב שורים כמו שעם ישראל מקריבים שורים, וכוון שיביא השור ויגח את השור ח"ו. וכן על זה הדרך כון כל מיני כנונות רעות וזדוניות.

קלצה מכוונת...

ובלעם אומר לבלק "התיצב כה על עלתך", שבזה למדו לעשות כמו שלחבדיל עם ישראל עושים, שעומדים על העולה ומתבוננים בעבודתה כדי להפיר דרפה בחסדי ה' שבאברי גופנו הנפרים באברי העולה, כך בלעם למד

מתקוות שגון השנים

הינו לדבר בתורה, כי רק כּאֵשׁ נעסק בתורה ונגלה בה את אהבת ה' אלינו - ניכל לאהב את ה' בכל לבנו נפשנו ומאדנו. לכן עלינו ללמד את בנינו את דברי התורה, כדי שיוכו על ידה לאהב אותו ויתברך באמת.

הסבה שרצו לקבע את פְּרֵשֶׁת בְּלֶק בתוך קריאת שמע היא, משום שכך יוכלו לקים "ואהבת את ה'", שכן אדם לא מסגל לאהב את ה' בלי שיתבונן ויכיר בטובות שה' עשה עמו.

ובפְּרֵשֶׁת בְּלֶק רואים כמה ה' מטיב לנו ואוהב אותנו, שבלק שהיה המיעז והחכם יותר מבלעם, עסק בהקמת המזבחות ובהקרכת הקרבנות, והנה כל מיני רעיונות ועצות כדי לקלל את עם ישראל ובעת הקרבנות גודאי קטרג על עם ישראל ועשה הקשים ודיקים

במצות "ואהבת את ה'" נצטוונו "ושננתם לבניך ודברתם בם", ולפי פשוטו של מקרא עלינו לדבר עם בנינו כל היום על אהבת ה'. אבל ידוע חכמים שהגיד ילאה מלשמע כל היום על אהבת ה', לכן אמרו ש"ודברתם בם"

מתיקות שיהי

תפילות

רבנו של עולם, וזני ברחמיך להיות עבד נאמן שלך, ולהיות כנוע לעשות את רצונך גם כאשר הדבר קשה עלי, שהרי קודם צאתי מן העולם נשבעתי שאהיה צדיק ולא רשע (נח"ל), וכאשר יבשבו אותי שאני צדיק לא אחזיק עצמי לצדיק כי גם על כך נשבעתי (שם).

אנא ה' החונן לאדם דעת, האריך את ימי תייגו, וחסנו מאתך חכמה בינה ודעת להשכיל לנצל את ימי שהוטנו בעולם הזה לגלות בכל יום דעת גדולה יותר באהבה ובקרבנות, ובמדות טובות שבין אדם לחברו כעין טובה הנפך הקנאה וכדומה, ובה נפיק מ'ימי שהוטנו בעולם הזה את התועלת הגדולה של מענוג מיי עולם הבא, שאין אפשרות לקנות מענוג זה אלא רק בימי שהוטנו בעולם הזה, שמע ה' וחסנו ה' היה עזר לי בכל עת, אמן סלה.

השונא שהגיע לענין השדוד הזה הוא שליח מן השמים, כדי לחזק את הבחור בבטחון בה, וכן יתחיל את הקשר של בנית ביתו מתוך קשר הדוק לרבנו של עולם.

מה ירצה את ה'?

והנביא מלמדנו היאך נכיר טובה לה' על שהצילנו מידי בלק ובלעם. "הירצה ה' באלפי אילים ברכבות נחלי שמן האתן בכורי פשעי פרי בטני חטאת נפשי" לא מספיק שנביא לפני ה' אלפי קרבנות מבכורות צאננו? כהודאה

נבראת, תתבזה עליו. כך ה' מסתיר מעמנו את מזמותיהם של כל האויבים העומדים נגדנו כבלק ובלעם, כדי שלא נצטער בזמן שהם רודפים אותנו.

ואפילו למשה לא מצינו בפסוקים שה' גילה שבלק ובלעם עומדים להרע לישראל כדי שיעמד בתפלה כנגדם, כי הקב"ה רוצה להראות לנו את חבתו הגדולה אלינו שהוא מגן עלינו תמיד גם כאשר איננו יודעים מהסכנות, ומחמת כן איננו יודעים אפילו להתפלל אליו במפרש שנמצא מהם.

ומה שלפעמים נראה שהאויבים מצליחים - גם זה מאת ה' ולטובה, שהדבר שהם עשו היה לטובתנו, וכמעשה שארע בכחור שהציעו לו שדוד טוב ובא שונאו וקלקל לו את השדוד, ולאחר כמה שנים התברר שאותה משודכת היתה בעלת חלי נורא, נמצא שהדבר היה לטובתו.

השונא האינוסטיטור

ובמקרה כיוצא בזה כאשר לא טוב שיתבטל השדוד, הקב"ה יעזר ולא יתבטל, כי "עצת ה' לעולם תעמד מחשבות לבו לדר ודר", אלא שלפעמים הקב"ה מביא לאדם פחדים שגורם לו כאלו השדוד עומד להתבטל, כדי שישים את כל בטחונו בו יתברך.

וידע שה' שולח לו את השונא שמנסה להפר לו את השדוד בשביל שתי אפשרויות: או שהשונא דומה לאדם שמטפל בכיבו ומסיר את הפסלת - כך השונא הזה בא לעשות פעולה דומה ולבטל שדוד שאינו טוב עבור המשדוד, ובאופן שהשדוד אכן מתאים, גם אז

שקבע זווה לגלד הנולה, כמאמרם (ריש סוטה): 'ארבעים יום קודם יצירת הגלד מקריון בת פלוני לפלוני', ובה היא מודה גם על הזווה שהיא עצמה קבלה.

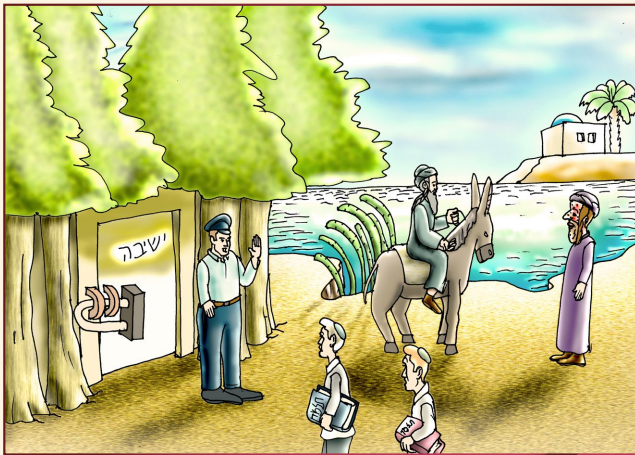
ומצות השנון שנאמרה ב"ושננתם לבניך" היא מלשון שנים, כי צריך להסביר לגידים את הקסד של השנים שנתן לנו ה', שהם עושות את עקר פעלת הטחינה של המאכלים, ובלעם האכל היה חונק את האדם ומזיק לו ח"ו. ומצות ושננתם שהיא מלשון שנים מלמדת אותנו, שכשם שהשנים טוחנות את האכל, כך עלינו לטחן את התורה ואת מצות אהבת ה' ולפרשה לכל אחד לפי כחותיו, ולגלד צריך לטחון ולפרש את התורה ואת מצות אהבת ה' באופן שיתענג מהתורה ובאופן שיהיו מדוע ראוי לו לאהב את ה'.

הצצה מסתורית

ומפרשת בלק אנו למדים את הקסד שה' עושה עמנו להצילנו - בלי ידיעתנו כלל מהצרה המרחפת עליו ומאויבים שיוממים להזיק לנו שכל עצותיהם להזיק לנו הולכות ומתבטלות, כמו שכתוב: "עצו עצה ותפר דברו דבר ולא יקום כי עמנו אל".

ובקסד זה ישנה מעלה גדולה יותר מאלו היינו יודעים מהצרה, שכך אין לנו חלישות הדעת וצער בזמן שעדיין לא נושענו. כמו שבזמן שעושים נתוח לאדם, מרדמים אותו כדי שלא יפחד ויצטער מראית הנתוח, וכך מצינו (סנהדרין לט) גם באדם הראשון שהקב"ה הרדים אותו ולקח ממנו צלע כדי לברא לו את האשה, כי ה' ידע שאם יראה חתיכת בשר שממנו

מתיקות התגלות ה' שבתורה

בציור שבכותרת הגליון: פנחס הרג את זמרי בן סלוא ובה הרג בכיול את בלק ובלעם, כי בהריגת זמרי, הכניע את עצתם הזדונית והמקורית של בלק ובלעם ומכשפיהם.

מה הייתה עצתם המקורית של בלק ובלעם ואיך היא הכניעה על ידי הריגת זמרי?

התשובה וההסבר המלא לציור - במאמר הראשון

בציור שלפנינו: התנא הקדוש רבי אלעזר רוכב על החמור על שפת הנהר לאחר שעסק הרבה בתורה, אלא שלפי דרגתו הגדולה דעתו וזה עליו מפק וביש את אליהו הנביא שנדמה לו כאדם מכוער.

בציור נכרים קנים המתגודדים ברוח, שרבי אלעזר מלמדנו על ההדמות להם. כמו כן נכר בית מדרש הגני על ארזים והלומדים בו מתנהגים כארזים, ומחמת כן נסגר בית מדרש זה מן השמים.

היאך נוכל ללמד את בנינו לעסוק בתורה כדכפעי? מדוע ראוי להדמות לקנים, ומה החסרון בלומדי תורה החוקים כארזים?

ההסבר המלא לציורים והתשובות לשאלות, במאמר: 'מתיקות שנון השנים' ובמאמר שאחוריו: 'הקללה מתנהג ובהרבה מריחה?'

על חסד אברי גופנו הבריאים וכתשובה על 'פשיענו' שלא הכרנו בחסדים אלו?

או שנביא "רבות נחלי שמן" הינו שנודה לה' על השמן, שהוא הסחוס שבין פרקי עצמותינו - על ידי קרבנות שיש בהם סחוס, ועל ידי קרבנות מנחה העשויות מסלת בלולה בשמן?

הקללה מתוקה והברכה מריחה?!

אלא "ה' דרש ממך... עשות משפט ואהבת חסד והצנע לכת עם אלקיך", הינו שגם אנו 'נאהב לגמל חסדים' כמו בוראנו, ונהנה 'צנועים' ושותקים מלהתרעם ומלקנטר את הפריות, ובמקום לקלל רק נברך תמיד, וראוי לאדם שלא יקפיד אפילו על אויביו אלא רק יברך אותם שיהיו בריאים ושיהפך לבם רק להטיב לו.

ורוב הבני אדם מולזלים באדם שהוא רך כקנה, כי הוא מקבל את דברי הזולת כשטויענים לו שטעה וכדומה ואינו חוק באדם להתוכח ולהזכיר שטעה כהגן כמו שנהג רבי אלעזר אחרי שאלהו הנביא הוכיחו, כי ה'עולם' מעריך אדם 'עקרוני' וחוק בדעתו; אבל זוהי המעלה הגדולה להיות רך וגמיש ולא קשה כארו.

תכלית למוד הש"ס

הגמרות הללו הם 'סודות הש"ס' והם תכלית למוד הגמרא - לגלות את הזוהרות במדות, שהיא תכלית כל התורה בלה, כמו שאמר הלל: 'מה ששאניו עליך אל תעשה לחברה, זהו כל התורה בלה, ושאר הדברים הכתובים בתורה הם רק פרוש לזה'.

ורק כאשר אדם יחפש בלמודו את המדות של הסגיות הללו, יוכל להנצל שתורתו לא תהפך לו לרועץ, שהרי העוסק בתורה שלא לשמה נעשית לו סם המות (תענית 1), ו'לשמה' הינו 'לשום' את ארחותיו ולגלות מהתורה את המדות הטובות ואת חסדי ה' שעליו, ורק כך תורתו נעשית לו סם חיים.

כמה מכער אתה, האם כל בני עירך מכערין כמותך?! ועלינו להבין שהגמרא מספרת לנו זאת כדי שנדע להזהר ולהתחנך לפני ה' שלא תזוח דעתנו ולא נתגאה על ידי למודינו. ר' אלעזר הבין שטעה ובקש ממנו מחילה, אך אליהו הנביא לא נתרצה למחל לו עד שיאמר לקב"ה: 'כמה מכער כלי זה שבראת', הלך ר' אלעזר אחריי ולא רצה למחל לו.

עד שהגיעו לעירו של ר' אלעזר וכשכבדו אותו ספר להם אליהו הנביא שהוא פגע בו ואמר: 'אל ירבו כמותו בישראל' כי אין ערך בלמוד התורה כל זמן שהלומד לא בא מלמודו לענוה ולמדויות טובות. וכיון שבקשו ממנו שימחל לו, אמר להם: בשבילכם אני מוחל לו - כיון שאתם צריכים לו.

מתיקות הרבות

מיד דרש ר' אלעזר: 'לעולם יהיה אדם רך כקנה ולא קשה כארו', ויש לפרש שאמר זאת על עצמו, שלפי דרגתו היה ראוי לו להיות יותר רך כקנה ולא קשה כארו, שכן הזחת הדעת הקשה כארו שהיתה לו מלמודו גרמה לו שלא להשיב שלום לאלהיו הנביא אלא לכישו.

הגמרא (תענית כ.) אומרת על הפסוק: 'נאמנים פצעי אוהב ונערתות נשיות שונא', טובה קללה שקלל אחיה השילוני את ישראל יותר מהברכה שברך בלעם את ישראל שאחיה קלל את ישראל "כאשר ינוד הקנה" - שמנחת בזה ברכה, כי טבע הקנה הוא שכל הרוחות שבעולם לא עוקרות אותו ממקומו, ואלו בלעם ברך את ישראל "כארוזים עלי מים" שמנחת בזה קללה, כי טבע הארו הוא שרוח דרומית עוקרת אותו. ורוח דרומית היא רוח הקנאה החבויה בתוך לבו של האדם שעוקרת מהאדם את כל תורתו.

ומספרת הגמרא (שם) על רבי אלעזר בן רבי שמעון, שלפי דרגתו הגדולה היתה דעתו קשה עליו בשעה שהלך על שפת הנהר, מפני שלמד הרבה תורה. וכא לפניו אדם מכער והתוספות מפרשים שהיה זה אליהו הנביא, ויתכן לפרש שבעורו היה כבד שהיה אדם רך וישל ולא ידע להשיב תשובה על כל שאלה שישאלו אותו או כשיקנטרו אותו.

את מי מכבדים?

אליהו הנביא אמר 'שלום' לר' אלעזר, ור' אלעזר לא השיב לו שלום, אלא אמר לו:

המשך נתיקות הניסים

ואמר לו: כמה טוב שהגעת, חכיתי לך הרבה זמן! ומהעסקה הזאת אבי הרויח סכום גדול יותר ממה שהיה עלול להרויח מהעסקה האסורה.

אבל בזה הספור לא תם. בעבור תקופה קצרה אותו בעל חנות אופנים פתח סניף נוסף בעיר אחרת, ולאחר מכן עוד סניף, ובקלם הזמין את אבי לעשות לו את השלטים כי היה מרצה מעבודתו. ולא זו בלבד, אלא שאותו בעל חנות אופנים, המליץ על אבי בפני בעלי עסקים אחרים, ובעקבות כך פרנסתינו גדלה בשפע.

מספור זה רואים שכשאדם עומד בנסיון ומותר על פרנסתו לכבוד ה' אינו מפסיד כלל, אלא אדרבה מרויח בכפל כפלים, כי אילו היה עושה את השלט לבעל המסעדה הקרפה, הוא בודאי לא היה נגש לחנות האופנים, כי אחרי שכבר היה מקבל ממנו את המומן, לא היה מנסה כלל את האפשרות של החנות אופנים, כי היה כמעט בטוח בלבו שמלאכתו (של בעל החנות אופנים) כבר נעשתה על ידי אחרים.

שמואל זאנוויל מעדער, בני ברק

לרכבו והחזיר לתוך התיק את כלי המדידה שתכנן להשתמש בהם.

והנה תוך כדי התעסקותו בכלים, נשמט פתקון קטן שהיה מנח בניניהם, ובפתקון רשום מספר טלפון וכתבת של בעל חנות אופנים בתל אביב, שהפתקון הזה נסר לו לפני כחצי שנה מאדם שזכרנו אליו לבית עסק השלטים כשליח מבעל חנות האופנים, כדי לבקשו לעשות שלט לחנות שלו.

תהה אבי על הפתק הזה, הרי מאז כבר עברה חצי שנה ומסתמא כבר אותו אחד עשה את העסקה עם מישהו אחר, אבל בכל זאת אני כבר כאן בתל אביב, אטע אלא ונראה (לא היה אז טלפונים סילולארים כדי שיוכל להתקשר אליי).

הגיע לכתבת, והנה להפתעתי הוא מגלה חנות גדולה עם מקום לשלט ענק וגדול! אין שם שלט.

אבי נכנס אליו, וגילה להפתעתי שבעל החנות הוא אדם חרדי, וראי שמים שקבל אותו בסבר פנים יפות

מאמר השבוע - הנחת הכנים

ראוי לזכור לא אחת את בני וקרובי (מחייח באמית) 'ארבע רוחות השמים' כדגמת הנחת הכספים. שיהיו מנדאי ממתת הבן אינה פחותה מפרות הכספים (ויקרא 22:26) מה שצונו באהרן הפתח שצנצנה להניח את הקליים מחיבוביתם לפני ה' (ויקרא 22:26) ויהיו ליה' ויבקש ממנו ויהפך על הרוחות הטובות שגמנו ושימנו לבנו מארבע נפשות הארוז, ויבקש שיוקח הבן הקטן את דעת תורת ה' בארבע נפשות הארוז.

לא נשאר גיליון בבית הכנסת? אתה בבידוד ומחפש את המתיקות? יש חלילה ורגו? ניתן להירשם לקבלת הגיליון דרך המייל! שלח בקשה לכתובת המערכת: a11337788m@gmail.com ותהנה מהגיליון בכל שבוע בלי לפסוע!

עזרה: seteryahalom@gmail.com